

Tiedotteet 2019

Raisionjoen jätevesipäästön mukana kulkeutui huomattava bakteeri- ja ravinnemäärä mereen (Varsinais-Suomi)

Turun seudun puhdistamo Oy:n (Tsp) Raisionjoen pumppaamalla tapahtui viime viikolla ylivuoto, jonka seurauksena puhdistamatonta jätevettä valui viiden päivän ajan Raisionjokeen yhteensä noin 35 000 m³. Onneksi päästö sattui nyt eikä kesällä keskellä tuotantokautta. Silloin vaikutukset olisivat näkyneet laajemmalla alueella lisääntyneenä leväkukintana, sillä jätevesien fosfori ja typpi ovat suoraan leville käyttökelpoisessa muodossa. Ensi keväänä kasvukauden alkaessa ravinteet ovat kuitenkin edelleen meressä ja levien käytettävissä. Kaikki ravinnekuormitus lisää osaltaan meren rehevöitymistä, mistä syystä mm. tällaiset jätevesipäästöt mereen tulee saada estettyä. Tapaus osoittaa, kuinka helposti vieläkin jätevedet voivat aiheuttaa lisäongelmia muutenkin liikaa kuormitetuille ja herkille rannikkovesille.

Vuodon mukana vesistöön päätyi lähes 300 kg fosforia ja 2 000 kg typpeä, mikä on Kakolan jätevedenpuhdistamon vuoden 2018 vuosikuormituksesta fosforin osalta noin 9 % typen osalta alle 1 %. Vuodon aiheuttamien vesistövaikutusten selvittämiseksi Raisionjoesta ja sen edustan merialueelta on otettu vesinäytteitä viime päivinä.

Suurin osa jätevedestä kulkeutui meressä eteenpäin pääasiassa Ruissalon pohjoispuolelta Pohjoissalmea pitkin. Pohjoissalmeen ei muutoin tule suoraan jätevesiä, mutta sen sijaan Raisionjoesta ravinteita tulee paljon. Siksi tällainen ylimääräinen jätevesipäästö on erityisen haitallinen. Määrä oli kuusi kertaa suurempi kuin Raisionjoen fosforikuormitus samassa ajassa.

Vesinäytteiden tulosten perusteella vuodon vaikutukset näkyivät erityisesti korkeina suolistoperäisten bakteerien pitoisuuksina, jotka olivat lauaintaina otetuissa näytteissä suurimmat heti vuotokohdan kohdalla sekä merialueella Pansion sataman edustalla. Maanantaihin mennessä jätevedet olivat kulkeutuneet pidemmälle merialueelle, mikä näkyi korkeissa bakteeripitoisuuksissa Pohjoissalmissa Pansion sataman ja Kallanpään edustalla.

Veden suolistoperäisten bakteerien määrät olivat myös rannalta otetussa näytteessä koholla ja ylittivät uimavesille asetetut raja-arvot. **Ympäristöterveys kehottaa välttämään veden käyttöä kastelu-, talous- ja uimavetenä.**

Jätevesien kulkeutuminen merialueella oli havaittavissa myös otettujen näytteiden ravinnepitoisuuksissa. Bakteeri- ja ravinnepitoisuudet ovat kuitenkin olleet havaittuja korkeampia vuodon aikana, koska ensimmäiset vesinäytteet otettiin vasta seuraavana päivänä vuodon loppumisen jälkeen.

Ruissalon ympäristö ja Pitkäsalmi ovat suosittuja virkistyskalastusalueita. Ennen päästön hygieenisten vaikutusten selvittelyä alueella kalastavien kannattaa harkita pyyntiretkiensä suuntaamista muille kalavesille. Päästön vaikutuksia alueen kalastoon ja kalastukseen sekä mahdollisen kompensaaion tarvetta arvioidaan omana prosessinaan.

Lisätietoja:

Ylitarkastaja Sanna Kipinä-Salokannel, Varsinais-Suomen ELY-keskus, p. 0295 022 879

Kalastusbiologi Leena Rannikko, Varsinais-Suomen ELY-keskus, p. 0295 022 649

Terveystarkastaja Satu Ylhäinen, Turun kaupungin ympäristöterveys, p.02 266 1064

14.11.2019